

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ “СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА „РЕТОРИКА”

ВЪПРОСНИК

за докторантски конкурс

РЕТОРИКА ВЪВ ВИРТУАЛНАТА СРЕДА

Тема 1: Науката реторика. Възникване и етапи на развитие на реториката. Школи и направления. Основни термини и понятия.

Тема 2: Реториката в глобалната мрежа. Дефиниране на понятията виртуална реторика, веб реторика, онлайн реторика, електронна реторика, дигитална реторика. Визуална реторика. Визуална виртуална реторика. Виртуална култура и виртуална реторика. Съхраняване на реторическото теоретично наследство и на ораторското изкуство в мрежата. Особенности.

Тема 3: Интернет. Възникване и развитие на глобалната мрежа. Уеб 1.0, Уеб 2.0, Уеб 3.0. Сайтове. Особенности на комуникацията в интернет. Уебдизайн. Уебписане и уебчетене. Онлайн редактиране. Промяна на тирадата оратор-реч-аудитория във виртуална среда.

Тема 4: Създаване на съдържание за публикуване в интернет. Видове дигитално съдържание. Стилистични особенности на онлайн комуникацията.

Тема 5: Особенности на комуникацията в глобалната мрежа. Сайтове. Блог, видове блогове. Блогосфера, видове блогосфери. Блогър. Портали. Виртуални форуми. Промени в начините на общуване във виртуална среда. Създаване на нови термини като част от категориално-понятийния апарат на науката реторика.

Тема 6. Социални мрежи и социални медии. Възникване. Особенности. Видове. Специфично проявление на реториката в социалните медии и социалните мрежи: Facebook, Instagram, X (Twitter). Основни реторически форми.

Тема 7: Реторически специфики на платформите за видеосподеляне YouTube и TikTok. Основни модели на въздействие чрез видеосъдържание.

Тема 8: Аудиторията (получател, адресат, реципиент). Особенности на видовете аудитории. Анализ на аудиторията по професионални, демографски, психологически и социални показатели. Виртуална аудитория. Виртуални общности. Особенности. Нагласи. Поведение в мрежата в зависимост от различните комуникативни ситуации.

Тема 9. Реторични жанрове. Реторични особености на отделните жанрове реч, доклад, лекция, презентация и други при отчитане на особеностите на интернет. Структурни, съдържателни и функционални особености на реторичните жанрове с оглед комуникацията в глобалната мрежа. Ефективни комуникативни тактики и подходи при комуникиране във виртуална среда.

Тема 10. Особености на диалогичната комуникация в интернет. Виртуални форуми, виртуални общности. Модериране на комуникацията във виртуалните форуми. Интерактивност в комуникацията в диалогичните формати. Диалогът в социалните мрежи.

Тема 11. Вербални средства в дигитална среда. Функции и роля на реторическите фигури и тропите при осъществяване на комуникация във виртуална среда. Реторическата аргументация при осъществяване на комуникация във виртуална среда.

Тема 12. Визуални средства в дигиталната среда. Визуална аргументация. Пространства и интерфейс, целящи повлияване на потребителите. Въздействие на образите в интернет.

Тема 13. Етикет. Речев етикет. Етикет в мрежата (нетикет) – електронна кореспонденция и комуникация във виртуална среда при осъществяване на компютърно опосредствана комуникация.

Тема 14: Интернет и публичната сфера. Публична комуникация и активизъм в новите медии. Необходимост от публичен дискурс в онлайн пространството. Обществени кампании, инициирани от потребителите. Публични извинения. Социална отговорност.

Тема 15: Манипулация във виртуалното пространство. Специфики на интернет комуникацията – анонимност, контрол, управление на образа. Интернет тролове и провокация. Фалшива искреност. Споделен контрол над информацията от всички потребители. Надеждност на източника. Фалшиви новини.

Тема 15: Мултимодалност на мрежата: *Ремикс* чрез присвояване и редактиране на съдържания – интернет дава възможност за откриване на нови форми и начини за пораждаване на смисъл чрез комбиниране и противопоставяне на дигитални съдържания (текст, музика, образи) в нови механизми за въздействие. Потребителят като създател на дигитално съдържание.

Тема 16: *Вайъръл* (вирусен) ефект на интернет посланията. Продължаващи или отшумяващи в зависимост от средата, целта или отделеното от хоста внимание. Интернет *мийм* – идеи или поведения, разпространявани чрез интернет.

Библиография

Александрова, Д. (2008). *Основи на реториката*. София: УИ „Св. Климент Охридски”.

Барт, Р. *Въображението на знака*. София: Народна култура

Ботева, М. (2004, 2008). *Речник по реторика. 150 аргумента за оратора*. София: Парадигма.

Брекенридж, Д. (2009). *PR 2.0*. София: Сиела.

Вангелов, Н. (2021) *Рекламни кампании във Фейсбук и Инстаграм*, София: Недланд

Ведър, Й. (2000). *Реторика и ораторско изкуство*. София: УИ „Св. Климент Охридски”.

Голешевска, Н. (2014). (Нова) Визуална реторика: Неореторика и визуална семиотика. сп. „Реторика и комуникации”, бр. 12, 2014. <http://rhetoric.bg/>

Димитрова, С. (2013). Особенности на визуалната виртуална реторика в ted.com. сп. „Реторика и комуникации”, бр. 12, 2014. <http://rhetoric.bg/>

Добрева, Д. (2013). Визуална политическа реторика в социалните мрежи, сп. „Реторика и комуникации”, бр. 10, 2014. <http://rhetoric.bg/>

Дерменджиева, Г. (2012). *Онлайн журналистика: Медиите в дигиталния свят*. София: УИ „Св. Кл. Охридски”.

Думите на медийния преход. (2010). Велико Търново: Фабер.

Иванова, Е. *Онлайн комуникация и съвременна реторика*. Сборник с материали от научни конференции по реторика, 96-114.

Кафтанджиев, Х. (2013) *Хармония в рекламната комуникация*, София: УИ „Св. Климент Охридски“

Киберман, Т. *На първо място в Google 2021*

Котлър, Ф. (2020) *Маркетинг 4.0: от традиционното към дигиталното*, София

Мавродиева, И. (2010). *Виртуална реторика: от дневниците до социалните мрежи*. София: УИ „Св. Кл. Охридски”.

Мавродиева, И. (2004). *Европейската и атлантическата интеграция на България. Реторически аспекти*, пета глава. София: УИ „Св. Климент Охридски”.

- Мавродиева, И. (2010). Web комуникацията или комуникация в и чрез мрежата: формална, неформална, верифицираща, сп. „Бизнес секретар”, бр.1/2010.
- Мавродиева, И. (2003). Нетикет & бизнескомуникация (Етикетът при електронната поща), сп. „Бизнес секретар”, изд. МОН, бр. 3, 10-14.
- Мавродиева, И. (2004). Виртуалните общности и етикет в мрежата (тенденции в България и Европа). сб. *Европейска интеграция и интеркултурна комуникация*, С., 2004, 404-414.
- Мавродиева, И. Индиректна бизнес комуникация. сп. „Бизнес секретар”, изд. МОН, бр. 3, 2006, 5-10.
- Мавродиева, И. (2008). Виртуална реторика: реалност или нонсенс, сп. „Философски алтернативи”, бр. 1, 175-189.
- Мавродиева, И. (2008). Rhetorical characteristic of business netiquette, 1st Conference on Linguistic and Intercultural Education - Multilingualism and Plurilingualism, Migrants' languages, Minority Languages, 27- 29 November 2008, Alba Iulia, Romania.
- Мавродиева, И. (2012). *Политическата реторика в България: от митингите до Web 2.0*. София: Парадигма.
- Мавродиева, И. (2013). *Реторика и пбблик рилейшънс*. София: УИ „Св. Климент Охридски”.
- Мавродиева, И. (2010). Академична комуникация във и чрез академични блогове, сп. *Бизнес секретар*, кн. 3/2010, 14-18.
- Мавродиева, И. (2011). Академичната комуникация в интернет: уебавтор, уебредатор и уебчитател. сп. „Реторика и комуникации”, бр. 1, 2011. <http://rhetoric.bg/>
- Мавродиева, И. (2012). Rhetorical features of presentations. сп. „Реторика и комуникации”, бр. 4, 2011. <http://rhetoric.bg/>
- Мавродиева, И. (2011). Виртуалната академична комуникация: теоретични и практически измерения в контекста на електронното и дистанционното обучение <http://journal.e-center.uni-sofia.bg/f/downloads/2011/Broi%202/I.Mavrodieva.pdf>
- Мавродиева, И. (2011). Българската блогосфера. сп. „Медии и обществени комуникации”, бр. 8, януари 2011. <http://media-journal.info/?p=item&aid=133>
- Стойчева, М., И. Мавродиева, Н. Цветкова (2013). Social Media and Social Networks – What's in Tertiary Education. сп. „Реторика и комуникации”, бр. 4, 2011. <http://rhetoric.bg/>
- Мавродиева, И., М. Стойчева, Н. Цветкова (2013). Колаборативни онлайн базирани студентски групи и създаване на човешки ресурси - http://journal.e-center.uni-sofia.bg/site/wp-content/uploads/downloads/2013/05/3_I.Mavrodieva_M.Stoicheva_N.Tzvektova_SUJER_2013_1.pdf
- Маринов, В. (2012). *Мултимедийният нюзрум в България*. Велико Търново: Фабер.

- Павлов, П. (2010). *Online журналистика*. София: Ваньо Недков.
- Павлова, И. (2012). *Да споделиш в облаците. Новите медии и журналистиката*. Велико Търново: Фабер.
- Петрова, Д. (2021) *Аудиторията – анализ и реторическо въздействие*. София: УИ „Св. Климент Охридски“
- Пешева, М., М. Петров, М. Попова (2012). *Дигиталните медии. Речник на основните понятия*.
- Попова, М. (2012). *Виртуалният човек*. вт. изд. Велико Търново: Фабер.
- Проданов, Х. (2012). *Дигиталната политика*. вт. е-изд. Велико Търново: Фабер.
- Панда, П. (2021) *Копирайтинг в Instagram*. Москва: АСТ
- Руменчев, В. (2006). *Невербалната комуникация в публичната реч и деловото общуване*. София: УИ „Св. Климент Охридски“.
- Трансформации на журналистическата професия. Теория и практика в онлайн среда*. (2012). съст. С. Константинова. София: Сиела.
- Стефанова, Н. (2015) , *Кратък Терминологичен справочник по обща и политическа реторика*, София: УИ „Св. Климент Охридски“
- Филева, П. (2012). Блоговете в комуникационния мениджмънт на медийната организация. сп. *Нови медии 21*, 07.02.2012. <<http://www.newmedia21.eu/analizi/blogovete-v-komunikatsionniya-menidzhmnt-na-mediynata-organizatsiya/>>, последно посещение на 17.06.2013.
- Aczel, P. (2016). Virtual rhetoric. A theoretical approach. *Digital Rhetoric*, 4:1-15.
- Bolden, S. (2016). *Break the Internet: Gendered Image Manipulation and Political Subject Formation*. Honors College Theses, Paper 24.
- Lanham, R. A. (1994). *The Electronic Word: Democracy, Technology, and the Arts*. University of Chicago Press.
- Stedman, K. (2012). Remix literacy and fan compositions. *Computers and Composition*, 29(2): 107-123.
- Turner, F. (2006). *From Counterculture to Cyberculture: Stewart Brand, the Whole Earth Network, and the Rise of Digital Utopianism*. University of Chicago Press.
- Warnick, B. (2007). *Rhetoric Online: Persuasion and Politics on the World Wide Web*. Peter Lang.
- Zappen, J. (2005). Digital rhetoric: Toward an integrated theory. *Technical Communication Quarterly*, 14(3): 319–325.

Интернет източници:

Електронно научно списание „Реторика и комуникации” <http://rhetoric.bg/>

Онлайн справочник по реторика <http://www.online.rhetoric.bg/>

Електронно научно списание „Медии и обществени комуникации” <http://media-journal.info/>

Електронно научно списание „Нови медии 21” <http://www.newmedia21.eu/>

Електронно научно списание „Виртуална култура” <http://spisanie.virtualna-kultura.com/>

Електронно научно списание „Реторика Онлайн“ <http://www.rhetoric-bg.com/>

София, март 2025 г.

Екип катедра Реторика